2020 - 2021 GÜZ Bilgisayar Programlama III ve Bilgisayar Programlama III LAB – Ödev 2

(Seyrek matris sıkıştırma algoritmaları)

Amaç: C'de dizi ve işaretçi (int: pointer) işlemlerini kullanmak ve kütüphane oluşturmak

Seyrek (ing: sparse, sıfır elemanı bol olan) matrislerin sıkıştırılmasında bir takım algoritmalar kullanılmaktadır. Bu ödevde üç adet sıkıştırma algoritmasına değinilecektir. Bunlar sırasıyla Sıkıştırılmış Satır Saklama (ing: Compressed Row Storage, CRS), Sıkıştırılmış Sütun Saklama Sıkıştırılmış Sütun Saklama (ing: Compressed Column Storage, CCS) ve *ij*-Koordinat Sıkıştırması (*ij*-Coordinat Compression)algoritmalarıdır. Ele alınan matris

$$A = \begin{bmatrix} 10 & 0 & 0 & 0 & -2 & 0 \\ 3 & 9 & 0 & 0 & 0 & 3 \\ 0 & 7 & 8 & 7 & 0 & 0 \\ 3 & 0 & 8 & 7 & 5 & 0 \\ 0 & 8 & 0 & 9 & 9 & 13 \\ 0 & 4 & 0 & 0 & 2 & -1 \end{bmatrix}$$

olsun. Bu matrisin sıfırdan farklı elemanlarının tutulduğu tek boyutlu 19 elemanlı dizi

$$nz = \begin{bmatrix} 10 & -2 & 3 & 9 & 3 & \dots & 9 & 13 & 4 & 2 & -1 \end{bmatrix}$$

biçiminde olur.

1. Sıkıştırılmış Satır Saklama Algoritması:

Bu algoritmada yukarıdaki nz ile birlikte iki tane daha tek boyutlu dizi oluşturulur. Bunlardan ilki nz'deki elemanların sütun indislerinden oluşup nz ile aynı sayıda elemana sahip olan col_ind dizisidir. İkincisi ise A matrisinin her bir satırının sıfırdan farklı ilk elemanının nz'deki indisini tutan row_ptr tek boyutlu dizisi olup bu dizinin eleman sayısı A matrisinin satır sayısının 1 fazlasıdır. Bu tanımlara göre yukarıda verilen A matrisi için ilgili tek boyutlu diziler

$$col_ind = [0 \ 4 \ 0 \ 1 \ 5 \ \dots \ 4 \ 5 \ 1 \ 4 \ 5]$$

$$row_ptr = [0 \ 2 \ 5 \ 8 \ 12 \ 16 \ 19]$$

olarak elde edilirler. Burada *row_ptr* dizisinin son elemanı *nz* dizisinin son indisi olan 19'dur.

2. Sıkıştırılmış Sütun Saklama Algoritması:

Bu algoritmada yukarıdaki nz ile birlikte iki tane daha tek boyutlu dizi oluşturulur. Bunlardan ilki nz'deki elemanların satır indislerinden oluşup nz ile aynı sayıda elemana sahip olan row_ind dizisidir. İkincisi ise A matrisinin her bir sütununun sıfırdan farklı ilk elemanının nz'deki indisini tutan col_ptr tek boyutlu dizisi olup bu dizinin eleman sayısı A matrisinin satır sayısının 1 fazlasıdır. Bu tanımlara göre yukarıda verilen A matrisi için ilgili tek boyutlu diziler

$$row_ind = [0 \ 1 \ 3 \ 1 \ 2 \ ... \ 4 \ 5 \ 1 \ 4 \ 5]$$

$$col_ptr = [0 \ 3 \ 7 \ 9 \ 12 \ 16 \ 19]$$

olarak elde edilirler. Burada *col_ptr* dizisinin son elemanı *nz* dizisinin son indisi olan 19'dur.

3. *ij*-Koordinat Sıkıştırma Algoritması:

Bu algoritma yukarıdaki iki algoritmaya göre daha basit olup ayrıntıları bu dökümanda verilmeyecektir. İlgili algoritmanın araştırılması ve anlaşılması öğrenciye bırakılmıştır.

Talimatlar:

- 1. Bu ödevde üç adet dosya ile birlikte compress adında bir <u>kütüphane</u> oluşturmanız istenmektedir. İlgili kütüphane için
 - a. *compress.h* (header file)
 - b. *compress.c* (source file)

dosyalarını ve uygulama için de

- c. *main.c* (main file)
- adlı dosyaları oluşturmanız beklenmektedir.
- 2. *compress.h* dosyası içerisinde 6 adet fonksiyon prototipi bulunacaktır. Bunlar:

```
void compress_IJ(int **A, int *nz, int *rows, int *cols)
int **decompress_IJ(int *nz, int *rows, int *cols)
void compress_CRS(int **A, int *nz, int *col_ind, int *row_ptr)
int **decompress_CRS(int *nz, int *col_ind, int *row_ptr)
void compress_CCS(int **A, int *nz, int *row_ind, int *col_ptr
int **decompress CCS(int *nz, int *row ind, int *col_ptr)
```

- 3. Fonksiyonların adından da anlaşılabileceği gibi her biri ilgili sıkıştırma algoritmasını kullanarak sıkıştırma (ing: compress) ve açma (ing: decompress) işlemlerini kullanacaktır.
- 4. Sıkıştırılmak istenen matrisi *A* ile simgelenecektir. A matrisinin elemanları 1 ile 10 arasındaki rastgele tamsayılardan oluşacaktır. *A* matrisi oluşturulurken elemanlarının çoğunluğunun 0 olarak alınması önemlidir.
- 5. Kullanılacak matrisin satır ve sütun sayıları #define yardımı ile tanımlanmalıdır.
- 6. Kütüphaneyi ve ana dosyayı birlikte derleyen *make* dosyası mutlaka oluşturulmalıdır. *make* dosyası ve kütüphane oluşturulmayan ödevler değerlendirilmeyecektir.
- 7. Ödevler çalışan kod ve rapor olacak şekilde zip'lenerek moodle'da ilgili yere yüklenecektir. Raporun mutlaka bir kapak sayfası olmalı ve bu kapak sayfası öğrencinin adı, soyadı, numarası, dersin adı ve ödevin adını içermelidir.
- 8. Rapor <u>pdf</u> biçeminde olmalıdır.
- 9. Rapor kurallarına uymayan raporlar eksikliklerine göre ya değerlendirilmez ya da notları düşürülür.
- 10. Raporun çıktı olarak verilmesine gerek yoktur.
- 11. Ödevin teslim tarihi **22 Kasım 2020 Pazar saat 23:55**'tir. Geç gelen ya da mail aracılığıyla gönderilen ödevler kesinlikle kabul edilmeyecektir.